

TAMMEDE PARGI MAASTIKULAHENDUSE IDEEKONKURSS

IDEEKAVAND

TÖÖ MÄRGUSÕNAGA „TÖRU“

Viitenumber: 192371

**Address: Tammede park (katastritunnus 89001:001:0716),
Haabneeme alevik, Viimsi vald, Harju maakond**

Võistluse korraldajad:

Viimsi Vallavalitsus ja

Eesti Maastikuarhitektide Liit

Jaauar 2018

TÖÖ KOOSSEIS:

- A** IDEEKAVANDI SELETUSKIRI
- B** PLANŠETID, FORMAAT A1 (4 tk)
- C** MAKSUMUSVORM
- D** CD

Sisukord

A	SELETUSKIRI.....	4
1	Üldosa.....	4
1.1	Ideekavandi eesmärk ja taust.....	4
1.2	Üldandmed.....	5
1.2.1	Ehitise asukoht.....	5
1.3	Alusdokumendid.....	5
1.3.1	Lähteandmed:.....	5
1.3.2	Ehitusuuringud.....	5
2	Olemasolev olukord.....	6
2.1	Kontaktvööndi analüüs.....	6
2.2	Olemasolev puistu.....	6
2.3	Olemasolev taimekooslus.....	7
2.4	Kaitsealune linnustik.....	7
2.5	Olemasolevad hooned ja rajatised.....	8
2.6	Olemasolev reljeef.....	8
2.7	Olemasolevad tänavad, juurdesõiduteed ja kõnniteed.....	8
3	Ideekavandiga pakutav lahendus.....	9
3.1	Kontseptsioon ja kujundusprintsip.....	9
3.2	Funktsionaalne idee.....	11
3.3	Teedevõrk ja platsid.....	11
3.4	Katendid.....	11
3.5	Liikumis-, nägemis- ja kuulmispuudega inimeste liikumisvõimalused.....	12
3.6	Sademevee ärajuhtimine.....	12
3.7	Haljastus ja heakorrastus.....	13
3.8	Arhitektuursed väikevormid ja -ehitised.....	14
3.8.1	Varjualune.....	14
3.8.2	Pargipingid.....	14
3.8.3	Erilahendusega pingid.....	14
3.8.4	Prügikastid.....	14
3.8.5	Skulpturaalsed vormid.....	14
3.8.6	Mänguseadmed.....	14
3.8.7	Spordiseadmed.....	15
3.8.8	Grillimisseadmed.....	15
3.8.9	Piirdeaed.....	15
3.8.10	Konteiner WC.....	15
3.9	Valgustus.....	15
4	Kokkuvõte.....	17

A SELETUSKIRI

1 Üldosa

1.1 Ideekavandi eesmärk ja taust

Ideekonkursi ala asub Harju maakonnas, Viimsi vallas, Haabneeme alevikus. Katastriüksuse nimetus on Tammede park (katastritunnus 89001:001:0716), sihtotstarbega üldkasutatav maa 100%. Pindala on ca 4,3 ha (43179 m²).

Ideevõistluse ala asub Tammepõllu tee ja Randvere tee ristmikust loodes, vahetus läheduses asuvad nii era- kui ka kortermajad.

Käesolev ideekavandi eesmärk on kujundada Viimsi valla Haabneeme aleviku kinnistule Tammede park esitatud lähtetingimustele vastav terviklikult lahendatud pargiala.

Tammede pargi kinnistu näol on tegu endise karjamaaga, mille keskne asukoht Haabneeme alevikus võimaldab sellest kujundada kaasaegse ning kõrgetasemelise erineva funktsiooniga hooneid ühendava pargiala. 2018. aastaks, mil Eesti Vabariik tähistab oma 100. sünnipäeva, valmib pargiala serva uus Riigigümnaasium. Lisaks näeb kehtestatud detailplaneering (2015) pargi kontaktvööndisse ette ka spordikeskuse, arengukeskuse ning kahe ärihoone rajamise, mille tulemusena on moodustumas aleviku seisukohalt uute oluliste funktsioonidega maa-ala, mis võimaldab nii kiiret otseliikumist kui ka peatumist ja eesmärgist kõrvale põikamist.

Käesolevas ideekavandis lahendatakse:

- põhimõtteline haljastus ja kujundusprintsip
- põhimõttelised kergliiklejate liikumissuunad
- põhimõtteline inventari paiknemine ning nende tüübid
- põhimõtteline katendite valik
- põhimõtteline sadevee ärajuhtimine
- põhimõtteline valgustusprintsip ning valgustite tüüpide valik

Käesolev projekt on koostatud ideekavandina. Projekti seletuskiri ja planšetid täiendavad teineteist.

2 Olemasolev olukord

2.1 Kontaktvööndi analüüs

Ideevõistluse ala asub Haabneeme aleviku põhjaosas, Randvere tee ja Tammepõllu tee vahelisel alal. Alast põhja ja lääne suunas piirneb see väikeelamute piirkonnaga. Lähiumbrusesse jäävate üksikelamumaade hoonestuseks on peamiselt ühe kuni kahekorruselised ühepereelamud.

Alast lõuna suunas paikneb korterelamute kvartal. Tammepõllu tee äärsed korterelamud on 3-4 korruselised ehk 11 m-14 m kõrgused, ehitusaluse pinna suurus on seejuures kõigil 1000m². Veidi eemal läänes on suurem eramute piirkond, mille taha jääb Haabneeme laht ning rannaala.

Kaugemal lõunas asuvad veekeskus, lasteaed, kool ning staadion.

Ala piirneb läänest kinnistutega Heldri II, Heldri tee 35, Heldri tee 23, põhjast kinnistutega Anso, Lubjametsa, Lehtmetsa, Lehtmetsa tee 15, Lehtpuu tee 9, Lehtpuu tee 5, Pöldheina tee 12, Pöldheina tee L2 ja Pöldheina tee 13 ning idast ja lõunast Randvere teega ja Tammepõllu teega.

Välja on ehitatud Randvere tee äärne kergliiklustee. Ehitamisel on Riigigümnaasiumi hoone ala lõunaküljel. Tulevikus on planeeritud ideevõistluse ala vahetusse lähedusse lisaks ehitada kaks ärihoonet, spordikompleks ning arengukeskus.

Randvere teest üle tee paikneb kõrge matkaradadega astang, mis lisab kogu alale väärtust ning loob koos ala ääristavate era- ja kortermajadega ideevõistlusega kavandatavast pargialast omaette privaatse ruumi.

2.2 Olemasolev puistu

Projektalale on koostatud dendroloogiline hinnang (koostaja: Abner, O. , 2015).

Projektialal on haljastuslikult väärtuslikud heas või rahuldavas tervislikus seisundis suure ja korrapärase(ma) võraga keskealised h. tammed, nooremas keskeas hästi arenenud võraga kased, ala servades elamute hoovidesse ja hoovide lähialale istutatud hooldatud elujõulised ilupuud ja -põõsad ja regulaarselt püगतud hekid. Väärtuslikud on ka Tammepõllu tee serva tänavapuuks istutatud heas seisundis harilikud ja punased tammed.

Haljastuslikult olulised on heas või rahuldavas tervislikus seisundis väikese või ühekülgse võraga keskealised puud, suhteliselt lühiealiste liikide (toomingas, haab, pihlakas) vananemistunnustega isendid ning mitmed suuremad puude järelkasvu isendid, millel on küll kujundamata võra (on enamasti mitme võrdse jämedusega haruga), kuid mis omavad kasvukohas haljastuslikku efekti ja pakuvad lindudele elupaiku. Samuti on haljastuslikult olulised ala servadesse istutatud ilupuud ja -põõsad, mis on ebasobivas kasvukohas, mõõdukalt nõrgestunud või vananemistunnustega või on veel nii väikesed, et pole saavutanud täielikku haljastuslikku efekti. Samuti on haljastuslikult oluline metsaeraldus, kus kasvab suur h. tamm.

Väheväärtuslikud on tihedalt koos kasvavad lehtpuude järelkasvu isendite rühmad, enamik suhteliselt lühikese elueaga pajupõõsastikest ja üksikutest pajupõõsastest, väikeste võradega või väga ühekülgse

võraga puud, suuremate puude lähedal kasvavad puud, millel on väike kasvuruum, oma eluea lõpu lähedal olevad puud ning puud, mis kahjustavad või hakkavad kahjustama väärtuslikke puid.

Likvideerida tuleb väga tihedad noorte lehtpuude järelkasvuisendite rühmad, vananenud raagremmelgad ja erivanuselised puud, mis kahjustavad või hakkavad kahjustama väärtuslikumaid puid ja põõsaid.

Uuritud alal eristati 47 nimetust puittaimi, millest 30 on kodumaised.

Alal kirjeldatud ja eraldi dendrooloogilisele plaanile kantud 163 haljastuslikku objekti jagunevad väärtusklasside vahel järgmiselt:

väärtuslikud (II väärtusklass) – 29 (17,8 %);

olulised (III väärtusklass) – 69 (42,3 %);

väheväärtuslikud (IV väärtusklass) – 51 (31,3 %);

likvideeritavad (V väärtusklass) – 14 (8,6 %).

2.3 Olemasolev taimekooslus

EÜ Nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpideks alal kasvavad kooslused ei sobi, kuna enamik alast on pikka aega allunud kuivendusele ja alal on läbi viidud maaparandus, metsa järjepidevus on lühike ning rohumaale on tehtud kõrreliste juurdekülv. Metsa lühikesele järjepidevusele viitab praegust metsapõlvkonda moodustavate ülarinde puude ühtlane vanus ja puistus olevad üksikud laiavõralised tammed. Tamme laiad võrad pidid kujunema heades valgustingimustes teistsuguse maakasutuse tingimustes (puisniidul). Enamikus rohumaakooslustes on suur inimese poolt levitatud kõrreliste osakaal (päideroog, roog-aruhein).

Tingimuslikult võib eristada alal suurema looduskaitsega väärtusega taimekooslused, milleks on ala kirde- ja loodeosas tarnastikud. Oma liigiliselt koosseisult on alal kasvavad tarnastikud sarnased elupaigatüüpi „Aluselised ja nõrgalt happelised liigirikkad madalsood“ (7230 – koodinumber vastab EÜ Nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ lisale I) tarnarikka variandiga ehk „Eesti taimkatte kasvukohatüüpide klassifikatsiooni“ järgi liigirikka madalsoo kasvukohatüübi (3.1.1.2.) mätastarna-eristarna kooslusega (*Caricetum appripinquatae-cespitosae*).

Kaitstavate taimeliikide isendeid kasvab alal vähe. Leiti vaid üks kahelelise käokeelee isend.

2.4 Kaitsealune linnustik

2015.a pesitsusperioodil pesitses uuringualal 11 linnupaari 9 liigist. Võttes arvesse uuringuala pindala ja biotoopi, on ala linnustiku liigiline koosseis ja arvukus ootuspärane ning maaüksusel pesitsevad liigid on üldlevinud ja harilikud linnuliigid. Ainsa kaitsealuse linnuliigina pesitseb uuringuala keskosas **rukkirääk (*Crex crex*)**, kes kuulub III kaitsekategooria liikide hulka ehk liikide hulka, kelle arvukust ohustab elupaikade hävinemine või rikkumine ja kelle arvukus on vähenenud sedavõrd, et ohutegurite toime jätkumisel võivad nad sattuda ohustatud liikide hulka.

Uuringuala on rukkiräägu jaoks sobilik pesitsusala. Samas ei ole tegu liigi jaoks kõige esinduslikuma ja liigi säilimiseks olulise tähtsusega elupaigaga.

2.5 Olemasolevad hooned ja rajatised

Kinnistul puuduvad hooned. Täna on väljaehitamisel Riigigümnaasiumi hoone. Vahetult kontaktvööndis asub väikeelamute piirkond, mis on peamiselt ühe kuni kahekorruselised ühepereelamud.

Kontaktvööndis paikneb ka 3-4 korruseliste korterelamute kvartal.

2.6 Olemasolev reljeef

Ala on suhteliselt tasane ja suuremas osas vee aeglase äravoolu tõttu olnud vähemalt ajuti liigniiske. Liigvee ära juhtimiseks on varem alal olnud avakraavitus (kraavid on olemas nõukogude topoplaanidel aastatest 1946 ja 1961, mis millalgi 1970-te aastate lõpus on asendatud maaparandustööde käigus drenidega.

2.7 Olemasolevad tänavad, juurdesõiduteed ja kõnniteed

Tammede pargi ala piirneb Randvere tee ja Tammepõllu teega. Juurdepääs on tagatud nii Tammepõllu teelt kui Põldheina teelt, mis on avaliku kasutusega ja asfaltkattega. Tulevikus, vahetult enne kui valmivad ärihooned, spordikompleks ning arengukeskus ehitatakse välja ka vajalikud teenindavad parkimisalad ning neid toetav teedevõrk.

3 Ideekavandiga pakutav lahendus

3.1 Kontseptsioon ja kujundusprintsip

Käesoleva ideekavandi kontseptsioon lähtub aktiivse ja kaasaegse linnapargi põhimõtetest.

Võimalikult palju on säilitatud olemasolevat kõrghaljastust, mis on valdavalt väga heas seisukorras.

Pargi asukoht soodustab meeldiva, aktiivse, hariva ja hubase ruumi loomist lähiümbruse elanikele ning Randvere tee äärsel kergliiklustee kasutajale.

Teedevõrgu väljatöötamisel on lähtutud nii olemasolevatest ligipääsuteedest, juba sissetallatud pinnaseradadest kui uute planeeritavate hoonete funktsioonidest tulenevatest liikumisvajadustest. Lisaks on pööratud erilist tähelepanu liikumise sujuvusele pargi siseselt, erinevate atraktsioonide ning tegevusi pakkuvate alade vahel. Soodustamiseks pargilikku atmosfääri on kavandatud erineva laiuse ning kattega teid.

Igal parki läbiv inimene käib mööda oma valitud teed. Teedevõrk on nagu ämblikuvõrk, mida on vajaduse korral võimalik tihendada või hõrendada – pargi struktuuri see ei muuda. Sirgjooneline otseteede võrgustik, mida on lihtne vastavalt vajadusele korrigeerida on käesoleva ideekavandi lahenduse üheks tugevaks küljeks.

Liikumistrajektorite sõlmpunktidesse kujunevad erineva suuruse ja iseloomuga harivad ning mängulised platsid, mis on omavahel visuaalselt seotud. Platside kujunduses on kavandatud kasutada nii tasapinnalisi kui ka mahulisi labürindi motiive, sillutisega markeeritavaid mängu, päikesekella ning kolmemõõtmelisi mängulisi elemente, mis kasvavad välja platsi sillutisest. Platsid on hästi välja valgustatud ning toimivad pimedal ajal justkui maamärgina, mis hõlbustab pargis orienteerumist. Igale platsile antakse kas katendi või inventariga lisaks oma mänguline funktsioon, mis suunab pargi külastajat aega maha võtma ning nautima ümbritsevat. Samuti pakub park väljasõppe võimalusi, sealhulgas ka naaberkinnistul paiknevale Riigigümnaasiumi õpilastele.

Teede ristumiskohtadesse moodustuvad nn elu labürindid, mis on erineva kujunduse ja sisuga. Sillutisega markeeritud labürindid toimivad huvitavate elementidena maastikus ja platsidel, mis on üheaegselt nii harivad kui ka meditatiivse loomuga. Labürindikäike nummerdades või näiteks planeetide järgi nimetades on võimalik luua mängulisi keskkondi. Selline lähenemine tekitab pargi külastajates suuremat huvi ning võimaldaks neil, kel selleks soovi, ka peatuda ning korraldada aeg maha võtta.

Pargi soppidesse on kavandatud nii privaatseid kui ka sotsiaalseid tegevusi pakkuvad tsoonid.

Pargiala keskmesse tekitatakse ruum, mille moodustavad üks suurem kogunemiskoht/väljak ning polüfunktsionaalne varjualune. Keskse kogunemiskoha/väljaku ja kavandatud varjualuse vahele tekib päikesele avatud pargiosa, mida ilmestavad hajali rohu sisse paigutatud ilma seljatoeta istepingid või -pinnad, mis võimaldab neid igapäevaselt kasutada vastavalt vajadusele ning kasutaja soovile. Keskne kogunemiskoht on sobilik ka ajutise lava paigaldamiseks. Halva ilma korral saavad külastajad sellisel juhul istuda varjualuse all, ilusa ilmaga murul või spetsiaalsetel istepindadel. Teedevõrk võimaldab autoga

ligipääsu, et ajutise lava konstruktsioonid kohale transportida. Väiksemaid üritusi on võimalik korralda varjualuse all ning sellisel juhul on külastajatel võimalik end ära mahutada kogunemisplatsile. Kogunemisplatsi varjualuse poolne osa on seetõttu kavandatud puidust pinnana, mis võimaldab istumist ja lesimist. Kogunemisplatsile võib soovi korral paigaldada ka lisaistmeid.

Igapäevases kasutuses on varjualuse laetalade külge ettenähtud paigaldada konksud, mille külge omakorda erinevatele kõrgustele kiiged. Seega saab varjualusest mänguline, ent igale vanusele sobiv igapäevane ajaveetmiskoht.

Skulptuuridega ala ning keskse kogunemisplatsi vahelisele alale on kavandatud lõkkeplats, kus on võimalik teha jaanituld või põletada kuuski.

Arengukeskuse kõrvale, läänepoole, on kavandatud suurem kaasaegne mänguväljak erinevas vanuses lastele. Selle vahetusse lähedusse, puude alla, on kavandatud lauatennise laud ning spordiseadmetega treeningala. Mänguväljakust põhja poole on kavandatud kaks piknikupidamiseks ning lesimiseks ja istumiseks ettenähtud tsooni. Selleks on sinna kavandatud lisaks tugevdatud murule ka puidust erineva vormiga platvorme.

Pargi loodenuurka on kavandatud piirdega eraldatud koerte jalutusplats. Platsi kuju ja suurus tuleneb teedevõrgust. Kuna tegu on teemaplaneeringu "Miljööväärtuslikud alad ja rohevõrgustik" kohaselt kaitstava haljastuga, tuleb koerteplatsi rajamisel koostöös dendroloogiga üle vaadata võimalikud mahavõetavad haljastuslikud objektid rajamiseks koertele varjuline ent võimalikult looduslähedane jalutusplats. Võimalusel lisada mahavõetava pajuvõsa asemele kõrghaljastust, et rikastada olemasolevat rohevõrku.

Koerte jalutusplatsist lõunapoole on kavandatud üks suurem ning kaks väiksemat grillimiseks mõeldud ala, mis on naaberkiinnistust kõrg-ja madalhaljastusega eraldatud. Kaks väiksemat grillimisplatsi on kavandatud tarnastiku lähedusse, et kasutada ära niiskemat pinnast ning luua pargile erilise iseloomuga ruum. Seetõttu on ka sealne läbiv teedevõrk kavandatud puitlaudisega ja tõstetud postidele.

Pargi murualadest jäetakse osa harva – kaks korda aastas – niidetavateks aladeks. Need niidualad kannavad edasi ala endist funktsiooni – karjamaa ja heinamaa. Samuti rikastavad pargi kooslust ja vähendavad hooldamise koormust.

Tammepõllu tee äärde planeeritava ärihoone vahetusse lähedusse on kavandatud ala Viimsiga seotud isikute jäädvustamiseks ning eksponeerimiseks – nn prominentide plats. Läbitöötatud kompositsiooni alusel paigaldatakse alale lihtsad skulpturaalsed vormid, mille vahel on võimalik jalutada, seigelda või mängida. Skulpturaalsed vormid paigaldatakse pargiossa kohe selle rajamisel, seejuures jäetakse mingi osa neist ilma isiku või temaga seotud faktide kirjelduseta. Ajapikku on võimalik tühjadele vormidele paigaldada infotahvlid, kuid võimalusel võiks vältida infoga üleküllastamist ning jätta mõned skulpturaalsed vormid tühjaks. Sellisel juhul tekitatakse küllastajas huvi otsida vormide vahel erinevaid kirjeid ilma teda liigselt koormamata. Tekitatakse huvitav ja hariv vabaajaveetmise ruum, mida on vajaduse korral võimalik ka tihendada ning täiendada.

3.2 Funktsionaalne idee

Ala ümber planeeritud hoonetest mõjutatud teedevõrk jaotab pargiala erinevateks tsoonideks. Tsoonidesiseselt kujunevad aga omaette väiksemad pargiruumid, mis kohati on tihedamad ning suletumad või hoopis avaramad, haljastusega ääristatud ning päikesele avatud.

Seejuures toetab kavandatud teedevõrk kõiki olemasolevaid ning tulevikus kavandatavaid ligipääse ning on lihtsasti kohandatav uute vajadustega. Põhikäiguteedele lisaks on antud mitmeid alternatiive, et pikendada pargis viibimise aega ning võimalusi.

Pargialale tekivad omavahel suhtluses olevad ruumid ning aktiivsustsoonid – keskne kogunemisala ja varjualuse esine; mängu- ja spordiala ning piknikuala; piknikuala ja keskne kogunemisala ning lõkkeplats; lõkkeplats ning keskne kogunemisala; skulpturaalsete vormidega ala ning grillimise ala. Servadest on pargiala läbi haljastuse seotud tulevikus planeeritavate hoonetega ning säilitatud on haljaspuhver pargi põhja- ning loodeservas; haljaspuhvrit eramute ja kortermajade ees on lisaks tihendatud madalhaljastusega.

Pargi servadesse kavandatud tihedam haljastus loob vahetus läheduses elavatele elanikele privaatse haljaspuhvri. Pargi keskosa aga on seevastu rohkem avatud ning koondab tulevikus valmivate hoonete kasutajad ning pargikülastajad avaramasse pargiruumi.

Parki kavandatud tegevusalad ning iste-ja puhkevõimalused on lahendatud selliselt, et leiduks midagi kõigile – neile, kes soovivad viibida omaette ning neile, kes soovivad aega veeta grupiti.

3.3 Teedevõrk ja platsid

Juurdepääs on tagatud nii Tammepõllu teelt kui Põldheina teelt, mis on avaliku kasutusega ja asfaltkattega. Kergliiklejatele tagatakse detailplaneeringust tulenevalt ligipääsud Tammepõllu teelt, Riigigümnaasiumi hoone tagant, Heldri tee suunast, Lehtmetsa teelt ning Randvere tee suunast.

Teedevõrgu kujunemise aluseks on eelpoolmainitud ligipääsupunktid. Peamisi liikumissuundi toetav teedevõrk on kujundatud arvestades erinevaid tegevusi ning atraktsioone pargialal, lisaks väärtuslikust kõrghaljastusest lähtuv.

Teedevõrgu üldine printsiip tekib murduvatest sirgjoontest, millega on võimalik luua erinevaid kolmnurkseid peatumis- ning tegevusalasid. Teedevõrgu sõlmpunktidesse on kiirte sujuvamaks kokkuviiamiseks kujundatud eriilmelised harivad ning mängulised platsid. Platside kujunduses on kavandatud kasutada labürindi motiive, sillutisega markeeritavaid mängu, päikesekella ning kolmemõõtmelisi mängulisi elemente, mis kasvavad välja platsi sillutisest.

Teed on kavandatud erineva laiusega, põhilisemad ning suurema kasutusega teed on kavandatud 3 m laiustena, väiksemad 2 m laiustena ning puitteed 1,5 m laiustena.

3.4 Katendid

Jalakäiguteede katendina on kavandatud looduslikud, parki sobivad vett läbilaskvad katendid. Põhilised liikumissuunad ning tekkivad platsid on ettenähtud kõvakattega aladena. Katendiks sobib graniidist

täringukivi ja/või plaadid (põletatud pinna ja saetud servadega). Kõne alla tuleb ka betoonkivisillutisest katend.

Põhilisi liikumissuundi toetav teedevõrk on kavandatud graniitsõelmekattega, mis on iseloomulik ning traditsiooniline pargi teekatend.

Grillimisplatse ühendavad kitsamad teed on kavandatud lehise laudisest.

Mänguseadmete alune ala on kavandatud katta valatava Playtop kummikattega.

Valatav Playtop kate:

- on üks kõige turvalisem saadaolev katematerjal
- on eriti vastupidav ja soodsa hinnaga
- on ilmastikukindel
- nõuab vähest hooldust
- on saadaval üle 20 värvitooni
- on vandaalikindel
- on kiire drenaažiga
- on keskkonnasõbralik
- on saadaval kolmemõõtmeliste kehade valmistamiseks
- pakub vastupanu abrasiiooni suhtes, on libisemis-, mõlkimis- ja süütekindel.

Erinevad teekatted ning katendite muutuvad paigaldussuunad on kavandatud eraldada metall-lehest äärisega, mis tagab katendi püsimise ning on visuaalselt nähtamatu ning sobib betoonist või graniidist äärekivi asemel pargimiljööga tunduvalt paremini. Juhul kui otsustatakse kasutada äärekive, siis võib kasutada vaid looduslikust kivist äärekivi.

3.5 Liikumis-, nägemis- ja kuulmispuudega inimeste liikumisvõimalused

Käesolevas ideekavandis on arvestatud liikumis-, nägemis- ja kuulmispuudega inimeste liikumisvõimalustega. Katendid on kavandatud ääristada metall-lehega, mille paigalduskõrgus on 0cm. Pargiala on läbitav ratastooliga. Lisaks on mängualale kavandatud ka ratastooliga kasutatavad mänguseadmed.

Ideevõistluse ala vahetus läheduses paiknevad ülekäigukohad tuleks markeerida nägemispuudega inimestele mõeldud taktiliste plaatidega.

3.6 Sademevee ärajuhtimine

Pargiala üldine maapinna kalle on edela suunas ca 2%, mis tähendab küllaltki tasast maapinda. Ala on kuivendatud lääne ja põhjaosas mitme omavahel ühendatud kraaviga, mis säilitatakse ja korrastatakse. Välditud on sadevete juhtimist kõrvalkinnistutele. Pargiteed ehitatakse killustikalusega, mille külgekalle on samasuunaline üldise maapinna kaldega. Killustikalustel on maapinda dreneeriv funktsioon. Vajadusel saab maastiku kalletega liigvett juhtida ettenähtud madalkohtadele – rajatavad imbpeenraid niiskuselembete

taimedega (nt. tarnad) või olemasolevad kraavid. Projektiga säilitatakse olemasolev märgala pargi lääneosas, kuhu saab juhtida liigvett, ning mida saab vajadusel ka laiendada. Liigne pinnavesi imbub loomulikult teel pinnasesse teedevahelistel haljasaladel.

3.7 Haljastus ja heakorrastus

Säilitatakse vanad suure võraga harilikud tammed. Võimaluste piires on säilitatud rohumaal hajali kasvavad suurema võraga lehtpuude järelkasvude isendid. Säilitatakse Lehtpuu tee elamute lähedal kasvavad harilikud männid ja harilikud kuused. Ala servades kasvavaid lehtpuude järelkasvu rühmi harvendatakse, samuti harvendatakse haljastut, kuhu on kavandatud koerte jalutusplats. Alal kasvavad puud, mis dendroloogilisel plaanil on tähistatud numbriga 68 ja 70 on kavandatud likvideerida ja võimalusel ümber istutada. Säilitatakse liigniiske võsastik tarna kasvukoha juures.

Säilivatel puudel tuleb teha regulaarselt võrahooldust iga 4–5 aasta järel. Eelkõige tuleb võrad puhastada kuivanud okstest ja tüügastest, samuti vajadusel vähendada harusid ja oksid, kujundada võra, et koolitamata puu omaks pargipuule sobivat esteetilist välimust. Harude ja okste tormimurrud ja -rebendid tuleb hooldada võimalikult kiiresti.

Tammede pargialale jääv looduskaitseks väärtuslikum kooslus – tarnastik – säilitatakse. Kui kahelehelise kääri kasvu paik jääb ehitusele ette, tuleb see koos murumättaga ümber istutada.

Parki jäetakse harvemini niidetavaid alasid, mis rikastavad muruala erinevate heintaimede ja lilleniidu kooslusega ning suurendavad üldist liigirikkust pargis. Selline lähenemine vähendab koormust ka pargi igapäevasel hooldusel, kuna niidetakse vaid üks kuni kaks korda vegetatsiooniperioodi jooksul.

Haljastuses on kavandatud kasutada erinevaid põõsaliike ning kõrghaljastusena erineva suurusega pargipuid ning nende efektsete võrade või sügisvärvusega sorte. Haljastusprintsip lähtub pargiküllastaja perspektiivist ning on jalgteede ääres madalam ning inimesega suhtlevam ning teedevahelistel aladel kõrgem.

Seejuures on põõsarinne pargiala servades kõrgem ning pargi sisemusse on kavandatud madalamaid õitsvaid põõsaid. Põõsarinne pakub asenduselupaiku uutele linnuliikidele, kuna ehitustegevusega kahjustatakse alal täna eksisteerivaid lindude pesitsuspaiku. Lisaks võiks kaaluda pesakastide paigaldamist olemasolevatele suurematele puudele ning uutele, kui nad on saavutanud teatud kõrguse.

Taimmaterjalist on alale kavandatud harilikku tamme, punast tamme, harilikku vahtrat ning tema liike ja sorte, valget pihlakat, tähk-toompihlakat, euroopa lehist, serbia kuuske, ebajasmiiini, sirelit, kuslapuud ja tema sorte, lodjapuu sorte ning musta leedri erinevaid sorte. Taimmaterjali valikul on pööratud tähelepanu mitmekesise pargiruumi loomisele, kus erilist tähelepanu on pööratud puude ja põõsaste kasvukujule ning -kõrgusele, lehestiku ning õite värvusele ning õitsemisajale ja lõhnale. Valitud taimmaterjal on Eesti kliimasse sobiv. Vajadusel on võimalik suurendada tammede osakaalu pargis.

Istutuslavad kaetakse läbikuumutatud peenikese kuni keskmise fraktsiooniga umbrohuvaba okaspuu koorepuruga. Istutuslavad eraldatakse metall-lehest äärisega, et vältida koorepuru sattumist murualale, kaitsta taimi ning selgelt piiritleda madal- või kõrghaljastatud alasid.

3.8 Arhitektuursed väikevormid ja -ehitised

3.8.1 Varjualune

Lehise puidust erilahendusega varjualune. Katusetalade külge paigaldatud konksud, kuhu on võimalik riputada dekoratsioone, vajalikku tehnikat, valgustust jne. Üritustevälisel ajal on konksudele kavandatud riputada kiiged.

3.8.2 Pargipingid

Seljatoega pargipingid on kavandatud põhiliste käiguteede äärde ligikaudu 50 meetriste vahedega. Pingi metallosade viimistlus on must RAL 9005, pulbervärvitud. Puidust osa vastavalt lõpliku väljavalitud toote tootjapoolsetele pakutavatele võimalustele. Eelistatult kasutada eestimaised tootjaid, nt Extery OÜ.

3.8.3 Erilahendusega pingid

Seljatoeta erilahendusega pingid koos võimaliku lamamisosaga/lauaosaga on kavandatud keskse kogunemisala ja varjualuse vahelisele alale. Lisaks lõkkeplatsi vahetusse lähedusse, grillimisalale ning piknikualale. Pinkidele ei ole seljatuge ette nähtud, kuna nad peavad võimaldama mõlemapoolset kasutust. Pingi metallosade viimistlus on must RAL 9005, pulbervärvitud. Puidust osa vastavalt lõpliku väljavalitud lahenduse tootjapoolsetele pakutavatele võimalustele. Eelistatult teha koostööd eestimaiste tootjatega, nt Extery OÜ-ga.

3.8.4 Prügikastid

Prügikastid on kavandatud pargipinkide vahetusse lähedusse ning suurematesse liikumise sõlmpunktidesse. Prügikastidena on kavandatud kasutada metallist, piisava mahutavusega (75-100 l) ning pealt kaetud prügikaste. Viimistlus on must RAL 9005, pulbervärvitud. Eelistatult kasutada eestimaised tootjaid, nt Extery OÜ.

Koerte jalutusplatsile on lisaks kavandatud paigaldada spetsiaalsed prügikastid koerte väljaheidete jaoks.

3.8.5 Skulpturaalsed vormid

Läbitöötatud kompositsiooni alusel paigaldatakse alale skulpturaalsed vormid eksponeerimaks Viimsi vallaga seotud tähtsaid isikuid ja/või sündmusi, mille vahel on võimalik jalutada, seigelda või mängida. Skulptuuride materjal on eelistatud terasleht, mis on kaetud pulbervärviga. Materjalina võib kaaluda ka puitu, mis on vajadusel ilmastikukindlalt töödeldud.

Vormid võiksid olla vertikaalsed ning mõjuda õhuliselt, samas peab olema vormil piisav laius või paksus, et võimaldada väiksemate infotahvlite kinnitamist. Skulptuuri täpne vorm leitakse projekteerija, Tellija ning vajadusel skulptoriga koostöös järgmises projekteerimise etapis. Sellise lähenemise tugevuseks on, et informatsiooni platsile on alati võimalik lisada.

3.8.6 Mänguseadmed

Mänguväljakule on kavandatud valik mänguseadmeid kõigile vanusegruppidele, alates 2. eluaastast. Mänguseadmete vahele on kavandatud piisav liikumisruum ning mänguseadme turvatsoonid on tagatud.

Tooted vastavad Euroopa Liidu standarditele ning pärinevad usaldusväärsetelt tootjatelt ja sobivad Eesti kliimasse.

Mänguväljaku asukoha valikul on välditud seadmete paigutamist lauspäikesesse.

3.8.7 Spordiseadmed

Mänguväljaku vahetusse lähedusse on kavandatud valik treeningseadmeid täiskasvanutele ning lauatennise laudad. Spordiseadmete vahele on kavandatud piisav liikumisruum ning loodud varjuline ning tuulevaikne pargiruum. Tooted vastavad Euroopa Liidu standarditele ning pärinevad usaldusväärsetelt tootjatelt ja sobivad Eesti kliimasse.

Mängu- ja spordiala vahel on visuaalne side, kuid välditakse laste jooksmist spordiseadmete turvatsoonidesse.

3.8.8 Grillimisseadmed

Grillimisplatsidele on kavandatud grill- ja lõkkealused, mis on pealtpoolt kaetud ning mis paiknevad tulekindlal alusel. Grillimisseadmed on kavandatud sarnastena RMK puhkealadel kasutatavatega.

3.8.9 Piirdeaed

Koerte jalutusplats on ümbritsevast keskkonnast turvalisuse huvides piirdeaia eraldatud. Piirdeaed on kavandatud visuaalselt võimalikult märkamatuks ning keskkonda sobitavana. Viimistlusena on kavandatud must või muu tumedam toon, materjal metall.

3.8.10 Konteiner WC

Kui koostöös Tellijaga leitakse, et pargialale on vajalik paigaldada avalikult kasutatav tualettruum, siis käesoleva lahendusega on kavandatud kasutada Aluxcompany OÜ tootevalikus olevat konteiner WC-d. Tualeti täpne asukoht tuleneb olemasolevate trasside ning uute planeeritavate trasside asukohast, eelistatud asukoht on grillimisplatside ning koerteplatsi vahetus läheduses või piknikualade ning mängu- ja spordiala vahetus läheduses.

3.9 Valgustus

Alale on kavandatud eraldiseisev valgustuslahendus, mis ilmestab nii platse, väikevorme kui ka pargiala üldiselt. Kavandatav valgustus ei too kaasa valgusreostust ning vastab Tallinna linnas kehtivatele normidele ja standarditele, valgusvõimsus ei ületa 3000K, kavandatakse ainult LED-valgusallikaid.

Üldise valgustusprintsipi kohaselt on alale kavandatud erineva valgustugevusega tsoone. Platsid on kavandatud tugevamalt välja valgustada ning neid ühendavad käiguteed veidi nõrgemalt. Seejuures ei kavandata alale täielikult pimedaid nurki või soppesid, tagamaks pargikülastajale turvalise keskkonna, milles viibida.

Pargiala üldiselt valgustavate valgustitena on kavandatud kasutada postvalgusteid kvaliteetsetelt ning usaldusväärsetelt tootjatelt, mille viimistlus on must või grafiithall (vastavalt tootjapoolsetele võimalustele),

paigalduskõrgus vahemikus 4 m kuni 6 m. Väljavalitud valgustid sobituvad pargi üldise lahenduse ning ülejäänud väikevormidega.

Eraldi on kavandatud välja valgustada varjualune.

Kaaluda võiks ka alal olemasolevate suuremate puude mingil viisil väljavalgustamist (näiteks maasse süvistatud valgustitega), mis toetaksid samuti üldist pargiala kujunduslikku printsiipi.

Pargiteede äärne ning platside valgustamiseks kavandatav valgustitüüp võiksid olla erinevad, ent omavahel sobivad. Liikumistrajektooride sõlmpunktidesse võiks kaaluda ka koostöös projekteerija, Tellija ning Eesti valgustifirma KEHA3 OÜ-ga välja töötada erilahendusega, Viimsi või sellega seonduva, valgustitüübi.

4 Kokkuvõte

Käesoleva lahenduse tugevusteks on:

- Pargiruum on perimeetralselt suletud, kuid sisemuses päiksele avatud;
- Lahendus on ümbritseva maastiku- ja hoonetega (ka planeeritavate) suhtlev;
- Säilitatud on maastiku mitmekesisus nt tarnadega märgala säilib looduslikul kujul;
- Kiirelt sirgjooneliste teedega läbitav kuid samas rohkelt alternatiive pakkuv;
- Teedevõrku saab vastavalt tekkivatele uutele vajadustele täiendada/hõrendada, ilma et üldine kujundusprintsip selle all kannataks;
- Põhilised liikumise suunad eristuvad selgelt;
- Rohkelt erinevaid tegevusvõimalusi kõigile vanuserühmadele, nii privaatsust kui seltskonda soovivatele pargiküllastajatele;
- Mängulisus kõigile vanuserühmadele;
- Viimsi oluliste isikute skulptuuride ala kujundus võimaldab vajaduse korral jooksvalt lisada täiendavaid isikuid;
- Kujundus võimaldab vastavalt vajadusele suuremate ja väiksemate ürituste korraldamist omavahel suhtleval peaväljakul ja nn laval-katusealusel;
- Lava – katusealuse polüfunktsionaalne kasutusvõimalus (kiiged, põrandale joonistatud male, kabe jms);
- Väljasõppe loomise võimalused (väljakute kujundused - päikesekell; planetaarne labürint jms);
- Käesolev lahendus võimaldab ka pargi etapiviisilist väljaehitust, ilma et park tunduks pooleli olevat.